

Stadion w Zabrze

Sp. z o.o.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI
ZA ROK 2022**

Zawartość

1	Firma	3
2	Kapitały	3
3	Rada Nadzorcza	3
4	Zarząd	3
5	Przedmiot działania Spółki	4
6	Rejestracja - uzyskanie osobowości prawnej	5
7	Siedziba.....	5
8	Działalność Spółki w roku 2022	6
8.1	Realizowane zadania.	6
8.2	Zasoby ludzkie.....	8
8.3	Istotne zdarzenia jakie nastąpiły po dniu bilansowym.....	8
8.4	Istotne informacje o stanie majątkowym oraz aktualnej i przewidywanej sytuacji finansowej Spółki.	9
8.4.1	Wskaźniki finansowe	10
8.4.2	Wskaźniki niefinansowe	11
8.5	Czynniki ryzyka wraz z opisem zagrożeń.	11
8.6	Przewidywany rozwój Spółki.....	13
8.7	Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.	14

1 Firma

Stadion w Zabrze Sp. z o.o. została powołana na podstawie:

- uchwały Rady Miejskiej w Zabrzu XV/188/07 z dnia 15 października 2007 r.
- umowy spółki z dnia 28 listopada 2007 r.

Podmiot jako jednoosobowa spółka Gminy Miejskiej Zabrze został utworzony ze względu na konieczność realizacji zadania polegającego na modernizacji Stadionu im. Ernesta Pohla przy ulicy F. Roosevelta 81 w Zabrzu.

2 Kapitały

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2022 r. kapitał zakładowy Spółki wynosił 260 595 950 zł i dzielił się na 5 211 919 równych i niepodzielnych udziałów, o wartości nominalnej po 50,00 zł każdy. Wszystkie udziały w kapitale zakładowym Spółki objęła Gmina Miejska Zabrze.

3 Rada Nadzorcza

W roku w 2022 r. skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- Przewodnicząca Rady Nadzorczej – Pani Nina Strzelczyk
- Zastępca Przewodniczącej Rady Nadzorczej – Pan Andrzej Meder
- Sekretarz Rady Nadzorczej – Pan Zbigniew Rawiński
- Członek Rady Nadzorczej – Pan Krzysztof Lewandowski

4 Zarząd

W roku 2022 Spółka posiadała Zarząd, w którego skład wchodził Prezes Zarządu - Tadeusz Dębicki (do 30.09.2022 r.), Wiceprezes Zarządu, p.o. Prezesa Zarządu – Mariola Kosiorek, Wiceprezes Zarządu - Maciej Buchalik.

5 Przedmiot działania Spółki

Przedmiot działalności Spółki przedstawia się następująco:

1. 41.10.Z Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków
2. 41.20.Z Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych
3. 43.11.Z Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych
4. 43.12.Z Przygotowanie terenu pod budowę
5. 43.13.Z Wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno-inżynierskich
6. 43.21.Z Wykonywanie instalacji elektrycznych
7. 43.22.Z Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych
8. 43.29.Z Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych
9. 43.31.Z Tynkowanie
10. 43.32.Z Zakładanie stolarki budowlanej
11. 43.33.Z Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian
12. 43.34.Z Malowanie i szklenie
13. 43.39.Z Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych
14. 43.91.Z Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych
15. 43.99.Z Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane
16. 68.10.Z Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek
17. 68.20.Z Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi
18. 68.31.Z Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami
19. 68.32.Z Zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie
20. 71.11.Z Działalność w zakresie architektury
21. 74.10.Z Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania
22. 77.12.Z Wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli

23. 77.21.Z	Wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego
24. 77.33.Z	Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń biurowych, włączając komputery
25. 81.10.Z	Działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach
26. 90.01.Z	Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych
27. 90.02.Z	Działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych
28. 90.04.Z	Działalność obiektów kulturalnych
29. 93.11.Z	Działalność obiektów sportowych
30. 93.12.Z	Działalność klubów sportowych
31. 93.13.Z	Działalność obiektów służących poprawie kondycji fizycznej
32. 93.19.Z	Pozostała działalność związana ze sportem
33. 64.99.Z	Pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszków emerytalnych

6 Rejestracja - uzyskanie osobowości prawnej

Stadion w Zabrze Sp. z o.o. jako podmiot gospodarczy uzyskał osobowość prawną 25.02.2008 roku poprzez wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000299960.

7 Siedziba

Siedziba Spółki mieści się w Zabrzu. Biuro Spółki zlokalizowane jest przy ul. F. Roosevelta 81.

8 Działalność Spółki w roku 2022

8.1 Realizowane zadania.

Stadion w Zabrze, jako jednoosobowa spółka Gminy Miejskiej Zabrze została utworzona ze względu na konieczność realizacji zadania polegającego na modernizacji stadionu miejskiego przy ulicy Roosevelta w Zabrze i zarządzania obiektem. W 2022 roku Spółka kontynuowała zarządzanie obiektem.

W ramach zarządzania nieruchomością wykonywano:

- przeglądy i konserwacje infrastruktury technicznej całego obiektu,
- zabiegi pielęgnacyjne płyty głównej boiska oraz boisk treningowych,
- konserwację i naprawy posiadanego parku maszynowego.

Do głównych zadań Spółki wynikających z podpisanej z Miastem Zabrze Umowy dotyczącej wykonywania zadań własnych Miasta Zabrze z zakresu kultury fizycznej oraz tworzenia organizacyjnych warunków sprzyjających rozwojowi sportu powierzone zostały Spółce zadania określone jako zadanie z zakresu kultury fizycznej, tworzenia warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu, utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz kultury i promocji gminy, realizowane poprzez i w związku z budową, modernizacją, utrzymaniem i zarządzaniem Stadionem Miejskim imienia Ernesta Pohla w Zabrze, współpracą z działającymi na terenie gminy klubami sportowymi oraz udostępnianiem zarządzanej infrastruktury członkom wspólnoty samorządowej Gminy Zabrze w zakresie aktywnego spędzania wolnego czasu oraz promowania postaw służących poprawie zdrowia i sprawności fizycznej, poprzez oferowanie profesjonalnych i innowacyjnych usług sportowo-rekreacyjnych oraz w celu zmniejszenia kosztów korzystania z obiektu sportowego przez mieszkańców Gminy Zabrze należy:

- a) przygotowanie niezbędnej infrastruktury umożliwiającej świadczenie usług wskazanych w podpunkcie (c), polegające na kontynuacji budowy i modernizacji Obiektu i Infrastruktury w ramach prowadzonej Inwestycji zgodnie z Dokumentacją Projektową,
- b) utrzymanie i zarządzanie Obiektem oraz Infrastrukturą, w celu umożliwienia świadczenia usług wskazanych w podpunkcie c),
- c) usługi z zakresu kultury fizycznej, tworzenia warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu oraz kultury i promocji Gminy.

Spółka w 2022 r. pozyskała finansowanie budowy IV trybuny.

Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa Stadionu Miejskiego im. Ernesta Pohla w Zabrzu przy ul. Franklina Delano Roosevelta polegająca w szczególności na:

- przebudowie istniejącej zachodniej trybuny poprzez jej wyburzenie i wykonanie nowej trybuny w układzie dwupoziomowym,
- wykonaniu części kubaturowej obiektu stadionu od strony zachodniej zawierającej zaplecze socjalne, szatniowe i biurowe, pomieszczenia klubu sportowego, zespół pomieszczeń pracy mediów, zespół klubu VIP, pomieszczeń bistro z niezbędnym zapleczem, pomieszczenia magazynowe i techniczne, całość od góry zamknięta pełnym zadaszeniem trybun,
- wykonaniu parkingu podziemnego, jednokondygnacyjnego pod zachodnią trybuną,
- wykonaniu niezbędnej infrastruktury technicznej,
- przebudowie zjazdów na działki z dróg publicznych (z ul. Piłsudskiego)

Zadanie podzielono na dwa etapy powyższej inwestycji, na który składają się:

Etap I

1. Uaktualnienie dokumentacji projektowej, przygotowanie przetargów, przeniesienie infrastruktury związanej z produkcją sygnału TV, rozbiórka istniejących budowli oraz urządzeń starego zaplecza sportowego. Dodatkowo wykonanie prac wykończeniowych i instalacyjnych w istniejącej kubaturze w południowej części stadionu.
2. Realizację konstrukcji obiektu stadionu w zakresie trybuny zachodniej wraz z częściami podziemnymi bez zadaszenia.

Etap II

1. Przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego i wyłonienie wykonawcy w trybie przeprojektuj i wybuduj.
2. Wykonanie prac instalacyjnych oraz robót wykończeniowych w kubaturze zachodniej trybuny.
3. Realizację finalnej części projektu zagospodarowania terenu i wejścia głównego na stadion.

8.2 Zasoby ludzkie.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Spółka zatrudniała:

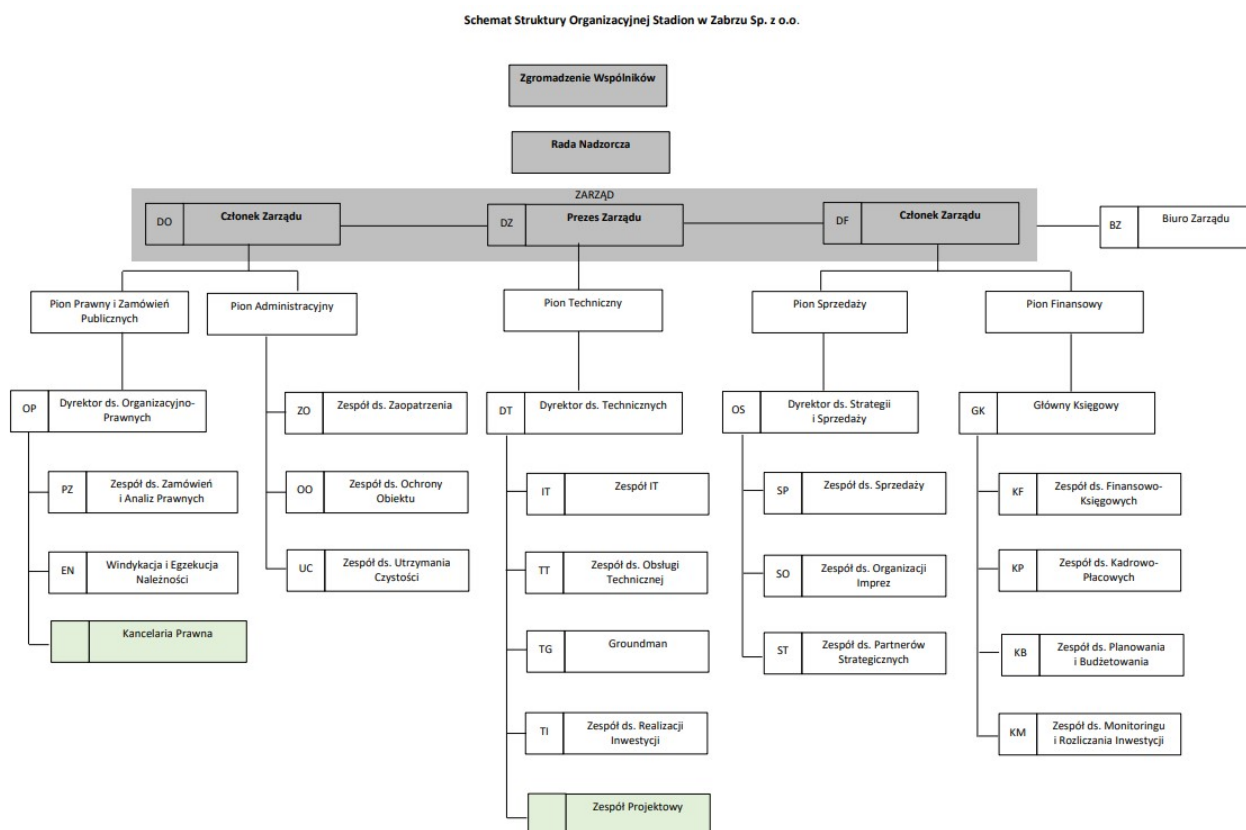
35 osób – umowa o pracę,

23 osoby – umowa zlecenia,

4 osoby – Rada Nadzorcza,

2 osoby – Zarząd.

Strukturę organizacyjną Spółki przedstawia poniższy schemat:

8.3 Istotne zdarzenia jakie nastąpiły po dniu bilansowym.

Brak takich istotnych zdarzeń.

8.4 Istotne informacje o stanie majątkowym oraz aktualnej i przewidywanej sytuacji finansowej Spółki.

Spółka w 2022 r. kontynuowała działalność rozpoczętą w latach poprzednich. Przychody ze sprzedaży w relacji do roku 2021 wzrosły z uwagi na wynajęcie klubowi Górnik Zabrze S.A. boisk treningowych, po zakończeniu w 2021 r. inwestycji, która została dofinansowana ze środków z Ministerstwa Sportu i Turystyki z Programu Sportowa Polska, jak również coroczną waloryzację stawek wynajmu. Koszty operacyjne za wyjątkiem amortyzacji pokrywane są z przychodów ze sprzedaży w 90,09 %. Głównymi pozycjami obciążającymi wynik finansowy jest koszt amortyzacji, koszty finansowe – odsetki od obligacji otrzymywane w formie rekompensaty inwestycyjnej oraz podatek od nieruchomości. Ogółem strata za 2022 r. wyniosła 12 221 988,07 zł.

SYTUACJA MAJĄTKOWA

Struktura aktywów i pasywów w latach 2021-2022 przedstawia poniższa tabela:

AKTYWA	2022	2021
Aktywa trwałe	96%	98%
Aktywa obrotowe	4%	2%
PASYWA	2022	2021
Kapitał (fundusz) własny	65%	60%
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	35%	40%

Struktura aktywów i pasywów w 2022 r. nieznacznie uległa zmianie.

Na spadek aktywów trwałych miały wpływ przede wszystkim odpisy amortyzacyjne przewyższające poniesione w 2022 r. nakłady inwestycyjne. Natomiast wzrost aktywów obrotowych wynika ze zwiększenia należności krótkoterminowych w stosunku do roku 2021.

Na wzrost kapitału własnego miały wpływ przede wszystkim podwyższenia kapitału zakładowego przez Miasto Zabrze na spłatę zobowiązań z tytułu wykupu obligacji wraz odsetkami co wpłynęło na zmniejszenie zobowiązań w strukturze pasywów.

Spółka przewiduje poprawę sytuacji finansowej w związku z prowadzoną inwestycją dot. budowy czwartej trybuny stadionu i związanymi z tym większymi przychodami. Równocześnie Spółka planuje dalsze zoptymalizowanie kosztów związanych z utrzymaniem obiektu i stąd planowane jest dalsze ograniczenie tych kosztów w przyszłości.

MAJĄTEK TRWAŁY

Na dzień 31 grudnia 2022 r. Spółka była w posiadaniu środków trwałych o wartości 233 034 tys. PLN. Jego wartość w porównaniu do 2021 r. wzrosła o 1 781 tys. PLN, co dało wskaźnik dynamiki 101%. Na ten wzrost ma wpływ przekwalifikowanie nieruchomości inwestycyjnych do środków trwałych oraz poniesione nakłady na budowany środek trwały.

Wartość netto majątku trwałego na koniec 2021 i 2022 r. przedstawia poniższa tabela (w tys. PLN):

Wyszczególnienie	2022		2021		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
Środki trwałe, w tym:	230 497	99%	231 021	100%	100%
grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	22 605	10%	14 973	6%	151%
budynki, lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	199 573	86%	205 500	89%	97%
pozostałe środki trwałe	8 319	4%	10 548	5%	79%
Środki trwałe w budowie, zaliczki na środki trwałe w budowie	2 537	1%	232	0%	1094%
Rzeczowe aktywa trwałe	233 034	100%	231 253	100%	101%

8.4.1 Wskaźniki finansowe

Wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Spółki w latach 2021-2022 przedstawia poniższa tabela:

Wskaźniki płynności	2021	2022	Relacje
Wskaźnik płynności bieżącej	0,23	0,30	Aktywa obrotowe/ Zobowiązania krótkoterminowe
Wskaźnik płynności szybkiej	0,23	0,29	(Majątek obrotowy -zapasy-rozliczenia międzyokr.kosztów)/ Zobowiązania krótkoterminowe
Wskaźnik płynności gotówkowej	0,01	0,003	Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne/ Zobowiązania krótkoterminowe
Wskaźniki zadłużenia	2021	2022	Relacje
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	0,40	0,35	Zobowiązania ogółem/ Aktywa ogółem
Wskaźnik udziału kapitałów własnych w finansowaniu majątku	0,60	0,65	Kapitał własny/Aktywa ogółem
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	0,67	0,53	Zobowiązania ogółem/ Kapitał własny
Złota reguła bilansowa	0,62	0,67	Kapitał własny/ Aktywa trwałe
Wskaźnik struktury aktywów	41	29	Aktywa trwałe/ Aktywa obrotowe
Wskaźnik struktury pasywów	1,50	1,88	Kapitał własny/ Kapitał obcy

Wskaźniki zadłużenia pozwalają na ocenę efektywności zarządzania długiem w Spółce. Informują one o poziomie i charakterystyce zobowiązań Spółki. Wskaźniki zadłużenia charakteryzują z jednej strony stopień zadłużenia firmy, a z drugiej jej zdolność do spłaty zobowiązań.

Wysoki poziom wskaźnika (wartość powyżej 0,5) świadczy o przewadze finansowania zewnętrznego. Znaczna część aktywów Spółki jest finansowana zewnętrznie, co powoduje względnie wysoki udział zadłużenia długoterminowego. Wskaźnik zadłużenia ogólnego prezentowany przez Spółkę za 2022 rok nieznacznie spadł w porównaniu do poziomu z roku 2021, co wynika ze spadku zadłużenia. Żaden ze wskaźników nie pokazuje nadmiernego bądź niebezpiecznego poziomu zadłużenia Spółki. Spadek poziomu wskaźnika struktury aktywów na poziomie 29 spowodowany jest wzrostem należności.

Wskaźnik struktury pasywów prezentowany przez Spółkę za 2022 rok nieznacznie wzrósł w porównaniu do poziomu z roku 2021, co świadczy o poprawie wypłacalności i zdolności kredytowej (wynikającej ze spadku zadłużenia).

8.4.2 Wskaźniki niefinansowe

Wskaźniki zużycia mediów na obiekcie	2021	2022	Jednostka	Relacje
Woda bytowa	0,104	0,151	m3/m2	Zużycie/ Powierzchnia budynku zgodnie z deklaracją podatkową
Woda podlewanie	0,083	0,132	m3/m2	Zużycie/ Powierzchnia budynku zgodnie z deklaracją podatkową
Prąd	0,029	0,030	MWh/m2	Zużycie/ Powierzchnia budynku zgodnie z deklaracją podatkową
Ogrzewanie CO	0,090	0,085	GJ/m2	Zużycie/ Powierzchnia budynku zgodnie z deklaracją podatkową
Ogrzewanie murawy	0,032	0,010	GJ/m2	Zużycie/ Powierzchnia budynku zgodnie z deklaracją podatkową
Ogrzewanie treningowe	0,008	0,039	GJ/m2	Zużycie/ Powierzchnia budynku zgodnie z deklaracją podatkową

8.5 Czynniki ryzyka wraz z opisem zagrożeń.

W trakcie trwania działalności Spółki występują różne ryzyka. Wśród zidentyfikowanych ryzyk występują między innymi: czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim Spółka prowadzi działalność oraz czynniki związane z działalnością Spółki.

Wśród pierwszej grupy ryzyk znajduje się ryzyko związane z koniunkturą gospodarczą w Polsce. Potencjalne pogorszenie wskaźników makroekonomicznych może mieć negatywny wpływ na poziom inwestycji czy też zamożności obywateli, co w konsekwencji może spowodować pogorszenie się wyników finansowych Spółki.

Celem ograniczenia tego ryzyka Zarząd na bieżąco monitoruje zmiany w opisanym wyżej obszarze, z odpowiednim wyprzedzeniem dostosowując strategię do występujących zmian. Istnieje również ryzyko niekorzystnych zmian przepisów podatkowych. Niestabilność i nieprzejrzystość polskiego systemu podatkowego, spowodowana częstymi zmianami przepisów i niespójnymi interpretacjami prawa podatkowego, wysoki stopień sformalizowania regulacji podatkowych oraz rygorystyczne przepisy sankcyjne mogą powodować niepewność w zakresie ostatecznych efektów podatkowych podejmowanych przez Spółkę decyzji biznesowych. Dodatkowo istnieje ryzyko zmian przepisów podatkowych, które mogą spowodować wzrost efektywnych obciążeń fiskalnych i w rezultacie wpłynąć na pogorszenie wyników finansowych. Zarząd na bieżąco monitoruje zmiany kluczowych z punktu widzenia Spółki przepisów podatkowych i sposobu ich interpretacji, starając się z odpowiednim wyprzedzeniem dostosowywać strategię Spółki do występujących zmian. Istnieje również ryzyko wystąpienia nieprzewidywalnych zdarzeń, takich jak np. ataki terrorystyczne, wojny czy nadzwyczajne działanie sił przyrody, co może niekorzystnie wpływać na koniunkturę gospodarczą, a co za tym idzie negatywnie wpływać na działalność Spółki.

Wśród ryzyk wiązanych bezpośrednio z prowadzoną działalnością przez Spółkę wymienić należy w pierwszej kolejności ryzyko związane z nieprzewidywalnością wyniku sportowego przy meczach piłkarskich. Kondycja sportowa Górnika Zabrze ma bezpośredni wpływ na zainteresowanie i ilość kibiców przebywających na stadionie, a co za tym idzie wpływa również na przychody generowane przez obiekt. W celu minimalizacji ryzyka Spółka ściśle współpracuje z Górnikiem Zabrze S.A. w zakresie prowadzenia wspólnej polityki handlowej i marketingowej zawierając w tym zakresie umowy o współpracy. Spółka również stale podnosi poziom usług świadczonych na stadionie m. in. w zakresie oferowanego asortymentu gastronomicznego i cateringu, co pozytywnie wpływa na budowanie frekwencji na meczach i wydarzeniach towarzyszących.

Kolejne zdefiniowane ryzyko dotyczy płynności finansowej Spółki, która może być zagrożona z uwagi na fakt, iż głównym klientem i partnerem biznesowym jest spółka Górnik Zabrze S.A., która może mieć problemy z utrzymaniem własnej płynności finansowej. Zarząd minimalizuje powyższe ryzyko przede wszystkim poprzez monitoring bieżących należności.

Kolejnym, nowo powstałym ryzykiem jest możliwość pojawiania się w przyszłości kolejnych epidemii takich jak poprzednia pandemia spowodowana COVID-19. Zdarzenia takie stanowią istotny czynnik ryzyka działalności Spółki, gdyż determinują kształtowanie się wyników finansowych, a także sytuacji płynnościowej jednostki w przyszłości. Możliwe negatywne oddziaływanie tego rodzaju zdarzeń ma charakter wieloaspektowy, zarówno poprzez wpływ na czynniki makroekonomiczne (tj. poziom inflacji, bezrobocia czy kursów walutowych), czynniki rynkowe (tj. ograniczenie pewnego rodzaju usług czy aktywności, np. branża eventowa czy gastronomiczna) czy też zmiany prawno-legislacyjne (np. ograniczenie ilości widzów na imprezach masowych itp.), co w każdym przypadku może mieć istotny wpływ na dalszy rozwój Spółki.

Ze względu na podpisaną z bankiem Pekao S.A., Umowę Programu dotyczącą emisji obligacji, Spółka zobowiązana jest do wykupu obligacji wraz z odsetkami opartymi na stopie procentowej WIBOR 6M. W związku z tym, Spółka narażona jest na zmiany stopy procentowej.

Spółka posiada instrumenty finansowe w postaci posiadanych środków pieniężnych oraz kredytów i obligacji wg stanu na dzień 31.12.2022 r.: pożyczka WFOŚiGW: 217.650,72 zł, Kredyt inwestycyjny: 6.695.627,60 zł oraz Obligacje: 66.252.6060,66 zł. Ryzyka związane ze zmianą cen, oprocentowania kredytów, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest jednostka są zminimalizowane z uwagi na fakt zabezpieczenia spłaty powyższych zobowiązań w budżecie Gminy.

8.6 Przewidywany rozwój Spółki.

Strategia rozwoju Spółki zakłada, iż zmodernizowany Stadion będzie obiektem wielofunkcyjnym, na którym realizowane będą nie tylko mecze piłkarskie, ale i imprezy kulturalne, pokazy, a także na co dzień funkcjonować będą przestrzenie komercyjne (biurowe czy handlowe). Taki układ funkcjonalny obiektu skutkuje większym asortymentem usług stadionowych, a co się z tym wiąże, szerszym zakresem przychodów jaki będzie generował.

W dalszym ciągu Spółka rozwijać będzie ofertę sprzedaży miejsc komercyjnych na stadionie (m. in. biura, sprzedaż miejsc parkingowych oraz powierzchni reklamowych) oraz na terenach przyległych do Stadionu – rozwój infrastruktury boisk treningowych czy budynku dawnej hali lekkoatletycznej. Długookresowa strategia Spółki zakłada również zakończenie inwestycji modernizacji stadionu tj. budowy 4 trybuny oraz niezbędną infrastrukturą sportową.

8.7 Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie prowadziła działań w dziedzinie badań i rozwoju.